

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 12 november 2008
Ons kenmerk 46/5.8/2008013155
Behandeld door de heer E. Reckman (0592) 36 56 16
Onderwerp: Halfjaarrapport 2008 Groningen Airport Eelde NV

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij zenden wij u het halfjaarbericht 2008 van Groningen Airport Eelde NV toe. Wij mochten dit onlangs van de luchthaven ontvangen.

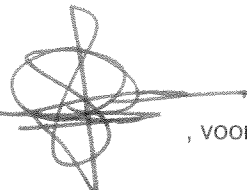
Naast het geven van inzicht in de ontwikkelingen op Groningen Airport Eelde op het gebied van verkeer en vervoer en het financiële resultaat over het eerste halfjaar van 2008 is ook een financiële prognose opgenomen over het gehele jaar 2008.

Wij stellen u voor dit stuk te betrekken bij de statenvergadering begin 2009.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

 , secretaris

 , voorzitter

Bijlage(n):
jk.coll.

Halfjaarbericht 2008 Groningen Airport Eelde N.V.

In dit halfjaarbericht wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling op Groningen Airport Eelde op het gebied van verkeer en vervoer en het financieel resultaat over het eerste halfjaar van 2008. Daarnaast is ook de prognose van het resultaat over het hele jaar 2008 opgenomen.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	1	Resumé	pag. 2
Hoofdstuk	2	Verkeer en vervoer in de eerste helft van 2008	pag. 3
Hoofdstuk	3	Balans per 30 juni 2008	pag. 6
Hoofdstuk	4	Winst- en verliesrekening over het eerste halfjaar 2008	pag. 8
Hoofdstuk	5	Toelichting op de balans	pag. 9
Hoofdstuk	6	Toelichting op de winst- en verliesrekening	pag. 11
Hoofdstuk	7	Prognose van het resultaat over 2008	pag. 14

1 RESUMÉ

Het jaar 2008 lijkt zowel wat betreft het aantal passagiers, het aantal vluchten en het financieel resultaat beter uit te komen dan het jaar 2007. In de eerste 6 maanden nam het aantal passagiers vergeleken met de eerste 6 maanden van 2007 toe met ongeveer 10%. Een daling van het aantal lijndienstpassagiers wordt ruimschoots gecompenseerd door een sterke toename van het aantal vakantiepassagiers. In totaal zijn er op Groningen Airport Eelde in de eerste helft van het jaar 83.569 passagierbewegingen geregistreerd; in 2007 waren het er 75.795.

De luchthaven wordt ook in 2008 weer meer gebruikt voor opleiding tot verkeersvlieger. Het aantal lesvluchten nam opnieuw toe; het eerste halfjaar met ruim 14%. Het totaal aantal vliegbewegingen nam daardoor toe met 11% van 30.015 tot 33.324 in de eerste 6 maanden van dit jaar.

Het financieel resultaat is ten opzichte van 2007 ook verbeterd. Het tekort in de eerste helft van 2007 bedroeg bijna € 600.000; in dezelfde periode van dit jaar bedraagt het tekort bijna € 500.000. Het gebudgetteerde tekort bedraagt voor 2008 bijna € 523.000.

In de eerste 6 maanden van 2008 is voor ongeveer € 242.000 geïnvesteerd. Dit betreft ruim € 141.000 uitgaven ter voorbereiding van het baanverlengingsproject (onderhanden werk)

De verwachting voor heel 2008 komt uit op een exploitatietekort van € 594.000. Begroot is een tekort van € 658.000; in 2007 bedroeg het tekort € 743.000.

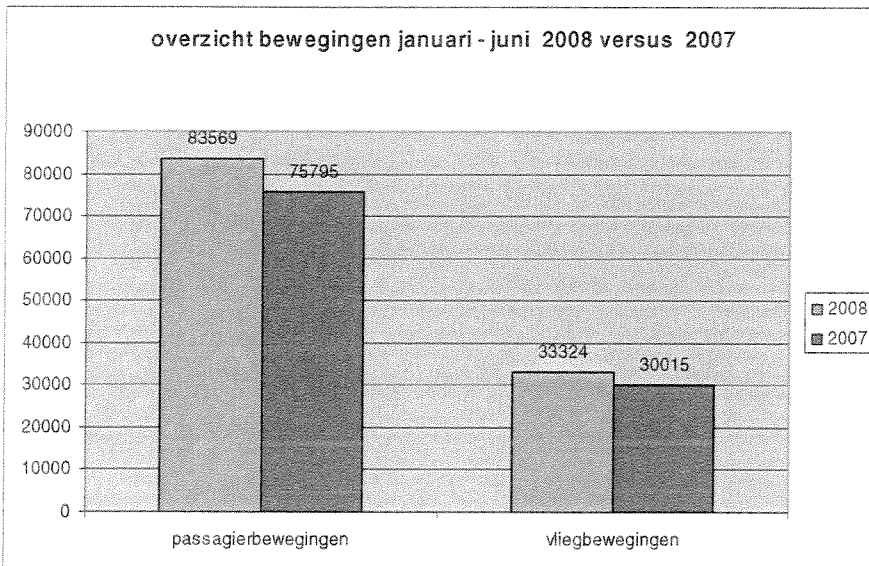
2 VERKEER EN VERVOER IN DE EERSTE HELFT VAN 2008

Het aantal passagierbewegingen is in de eerste helft van 2008 met 10% gestegen in vergelijking met de eerste helft van 2007. Het absolute aantal nam toe van 75.795 tot 83.569. Het overgrote deel van het aantal bewegingen betreft de vakantiereizigers. De stagnatie in de groei bij dit segment, die zich in de eerste helft van 2007 ten opzichte van 2006 voordeed, is omgezet in een toename van ruim 16% in de eerste helft van 2008 ten opzichte van de eerste helft van 2007. De groei is te danken aan een toename van het aanbod van bestemmingen en van een hogere bezettingsgraad van vertrek vanaf Groningen Airport Eelde.

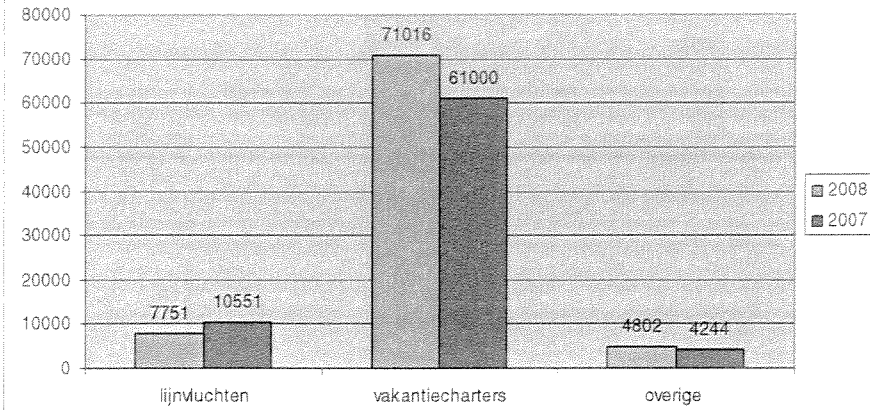
In tegenstelling tot de vakantiemarkt nam het aantal lijndienstpassagiers af van 10.551 in 2007 tot 7.751 in 2008. Dit was vooral een gevolg van het stoppen van de verbinding met Stavanger. Deze afname zal in de tweede helft van het jaar nog doorzetten door het beëindigen van de lijndienst op Amsterdam-Londen.

Het aantal vliegbewegingen in het eerste halfjaar van 2007 bedroeg 33.324 tegenover 30.015 in 2006. Daarmee zette de groei van 11% in 2007 ten opzichte van 2006 zich ook in 2008 door. Deze toename is vrijwel geheel toe te schrijven aan de lesvluchten van Stella Aviation en Dutch Flight Academy. De KLM Flight Academy kent een geringe daling van het aantal bewegingen.

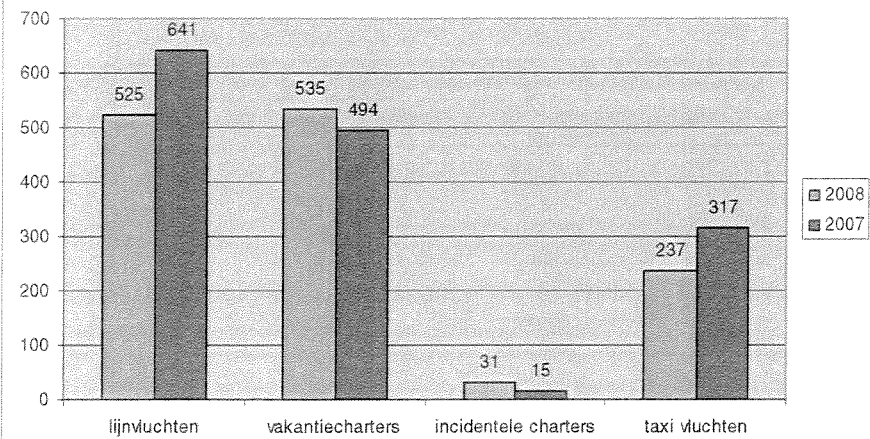
Ter illustratie zijn onderstaande grafieken opgenomen.

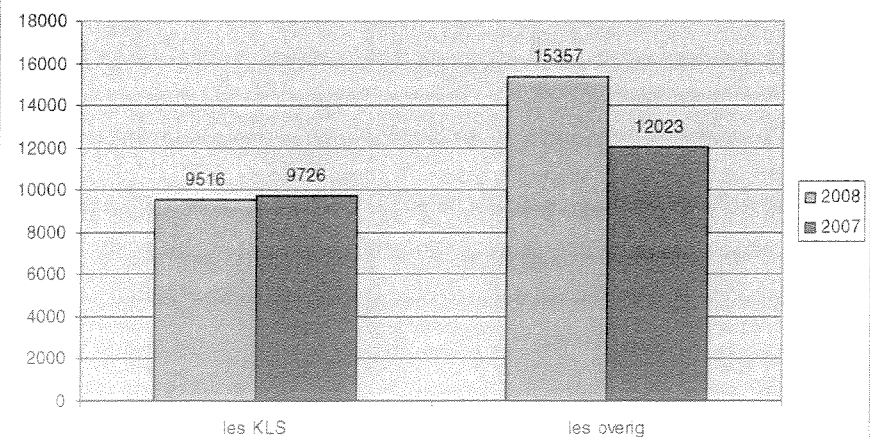
passagierbewegingen
januari - juni 2008 versus 2007

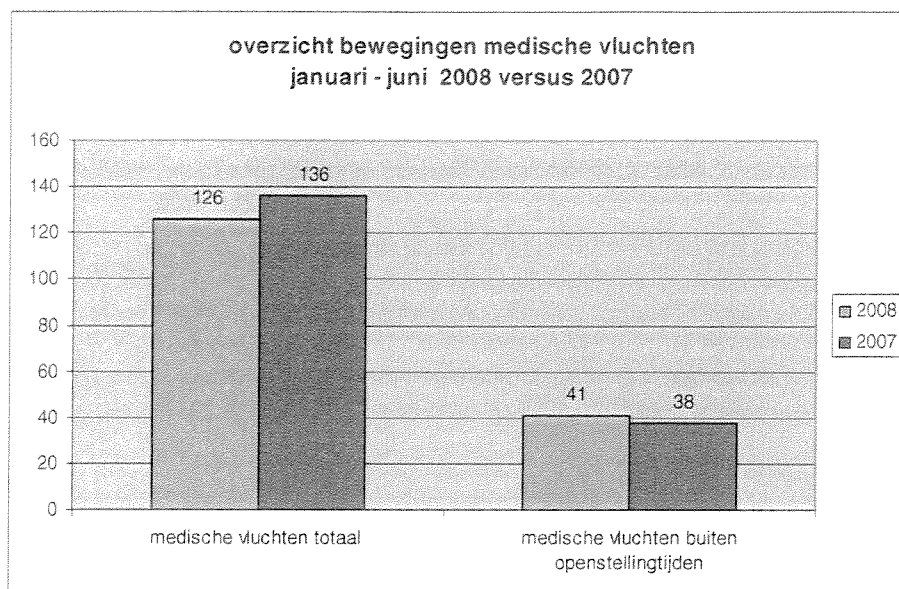
vliegbewegingen commercieel verkeer
januari - juni 2008 versus 2007

vliegbewegingen lesverkeer
januari - juni 2008 versus 2007

De luchthaven wordt regelmatig gebruikt voor ambulance vluchten. In de meeste gevallen betreft dit vervoer van donororganen. In het eerste halfjaar 2008 zijn er op Groningen Airport Eelde 126 bewegingen uitgevoerd om medische redenen, waarvan er 41 plaatsvonden buiten openstellingstijden. Deze aantallen komen vrijwel overeen met die van de eerste helft van 2007.

3 BALANS PER 30 JUNI 2008

bedragen in euro's

	30 juni 2008	1 januari 2008
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en –terreinen	4.356.236	4.471.847
Installaties	1.174.984	1.231.955
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.964.459	2.087.159
In uitvoering en vooruit betaald	<u>5.853.316</u>	<u>5.669.799</u>
	13.348.995	13.460.760
Financiële vaste activa		
Deelneming	<u>1</u>	<u>1</u>
	13.348.996	13.460.761
Viottende activa		
Vorraden	130.368	147.659
Vorderingen	1.008.989	595.246
Liquide middelen	<u>23.287.293</u>	<u>22.931.101</u>
	24.426.650	23.674.006
	<u>37.775.646</u>	<u>37.134.767</u>

BALANS PER 30 JUNI 2008

bedragen in euro's

	30 juni 2008		1 januari 2008
Eigen Vermogen			
Opgevraagd en gestort kapitaal	4.174.778		4.174.778
Agio	2.908.983		2.042.010
Overige reserves	<u>5.598.460</u>		<u>6.095.064</u>
	12.682.221		12.311.852
Voorzieningen			
Voorziening groot onderhoud	502.153		477.153
Voorziening vervroegde uittreding	<u>31.570</u>		<u>31.570</u>
	533.723		508.723
Langlopende Schulden			
Overlopende passiva (vooruit ontvangen investeringsbijdragen)	<u>23.531.287</u>		<u>23.205.787</u>
	23.531.287		23.205.787
Kortlopende Schulden			
Handelscrediteuren	363.849		487.423
Investeringscrediteuren	72.072		43.393
Overige schulden	<u>592.494</u>		<u>577.589</u>
	1.028.415		1.108.405
	<u>37.775.646</u>		<u>37.134.767</u>

bedragen in euro's

OPBRENGSTEN	<u>2008</u>	<u>budget 2008</u>	<u>2007</u>
Havengelden	1.420.881	1.334.680	1.241.356
Gebouwen en terreinen	293.809	315.000	282.140
Opbrengst verkopen	780.563	723.200	704.912
Overige bedrijfsopbrengsten	234.335	208.300	198.825
Totale opbrengsten	<u>2.729.588</u>	<u>2.581.180</u>	<u>2.427.233</u>
LASTEN	<u>2008</u>	<u>budget 2008</u>	<u>2007</u>
Inkoopwaarde verkopen	700.348	646.000	637.106
Personeelskosten	1.483.038	1.518.105	1.415.224
Overige bedrijfskosten:			
huisvesting-/terreinkosten	220.576	243.675	219.815
algemene kosten	657.135	441.750	530.047
Afschrijvingen:	353.797	354.500	345.120
Rentebaten	188.702	100.000	124.859
Totale bedrijfslasten			
Inclusief rente	<u>3.226.192</u>	<u>3.104.030</u>	<u>3.022.453</u>
Saldo tekort	<u>496.604</u>	<u>522.850</u>	<u>595.220</u>

Het tekort is ten laste gebracht van de algemene reserve.

5 TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste Activa

Materiële vaste activa

In de periode t/m juni 2008 zijn de volgende investeringen gerealiseerd:

Gebouwen en terreinen:	€	4.432
Installaties:		35.145
Inventarissen:		8.437
Tractie:		10.500
In Uitvoering en vooruitbetaald:		
Gebouwen en terreinen:		141.599
Inventaris:		<u>41.918</u>
Mutatie materiële vaste activa:	€	<u>242.031</u>

Viottende Activa

Vorderingen

De vorderingen per 30 juni 2008 betroffen de volgende:

Handelsdebiteuren	€	607.689
Saldo Belastingen		55.299
Te ontvangen rente		127.367
Diverse vorderingen:		<u>218.634</u>
Totaal	€	<u>1.008.989</u>

Liquide middelen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de uitstaande liquide middelen van de vennootschap en het budget baanverlenging (stand per 30 juni 2008).

		(x 1 miljoen €)
Baanverlenging:	deposito	€ 14,95
GAE:	deposito en rekening courant	<u>8,34</u>
totaal		€ 23,29

De rentebaten over het saldo voorschot baanverlenging worden rechtstreeks bijgeboekt bij het budget voor baanverlenging op de balans; de rentebaten over de liquide middelen van GAE worden toegevoegd aan het resultaat via de winst- en verliesrekening.

Agio

De Agio wordt gevormd door de jaarlijkse storting van de aandeelhouders.

Saldo per 1 januari 2008	€	2.042.010
Bij: storting aandeelhouders t/m juni	-	<u>866.973</u>
Saldo per 30 juni 2008	€	<u>2.908.983</u>

Overige reserve

Saldo per 1 januari 2008	€	6.095.064
Af: resultaat t/m juni	-	<u>496.604</u>
Saldo per 30 juni 2008	€	<u>5.598.460</u>

Voorziening groot onderhoud

Saldo per 1 januari 2008		€	477.153	
Bij: dotatie t/m juni	€	25.000		
Af: uitgaven t/m juni	-	<u>0</u>		
			-	<u>25.000</u> +
Saldo per 30 juni 2008		€	<u>502.153</u>	

Langlopende schulden

Overlopende passiva

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Vooruit ontvangen subsidie project afwatering	€ 2.722.682	€ 2.722.682
Vooruit ontvangen subsidie project baanverlenging	- 18.620.000	- 18.620.000
Rentetoerekening project baanverlenging	- <u>2.188.605</u>	- <u>1.863.105</u>
Totaal per 30 juni 2008	€ <u>23.531.287</u>	€ <u>23.205.787</u>

Kortlopende schulden

Overige schulden

reservering personeelskosten	€	202.398
vooruit ontvangen posten		81.365
overige		<u>308.731</u>
Totaal per 30 juni 2008	€	<u>592.494</u>

Begroting

De begroting 2008 is op 20 december 2007 in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besproken en vastgesteld.

Bij de verdeling van het jaarbudget over de maanden is voor een aantal begrotingsposten rekening gehouden met seizoenschommelingen, of is rekening gehouden met het te verwachten inkomsten-uitgavenpatroon in de tijd.

Resultaat

Het gerealiseerde tekort t/m het 1^e halfjaar 2008 is lager uitgekomen dan gebudgetteerd. De periode januari t/m juni 2008 laat een tekort zien van € 496.604. Begroot was een tekort van € 522.850; een verschil van ruim € 26.000. In vergelijking met 2007 is het gerealiseerde tekort bijna € 100.000 lager uitgevallen.

De totale bedrijfsopbrengsten zijn in het eerste halfjaar 2008 ruim € 148.000 hoger dan de begrote opbrengsten en ruim € 300.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in het eerste halfjaar in 2007.

De bedrijfskosten zijn in totaal circa € 210.000 hoger uitgevallen t.o.v. de begroting en circa € 267.000 ten opzichte van het resultaat in de eerste helft van 2007.

De hogere rentebaten dragen belangrijk bij aan het iets betere resultaat over het eerste halfjaar.

Hieronder wordt de opbrengsten- en kostenontwikkeling voor de eerste 6 maanden nader toegelicht.

Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten zijn ruim € 148.000 hoger dan gebudgetteerd. Vergeleken met de eerste 6 maanden van 2007 zijn de bedrijfsopbrengsten ruim € 300.000 hoger uitgekomen.

De waarde van de brandstofverkopten is € 75.500 hoger dan vorig jaar. Dit is vooral het gevolg van de hogere in- en verkoopprijs voor de Av-Gas.

In 2008 is in de eerste 6 maanden ruim 1.741.000 liter Jet A1 verkocht, in 2007 was dat ruim 1.653.000 liter.

Het aantal liter verkochte Av-gas (brandstof voor kleine vliegtuigen) is in de periode januari t/m juni nauwelijks toegenomen; in 2007 is circa 351.000 liter afgezet en in 2008 circa 358.000 liter.

De opbrengst uit havengelden is bijna € 180.000 hoger dan vorig jaar. De toename is voor een groot deel het gevolg van hogere opbrengsten uit landingsgelden en passagiersheffingen (passagierbelasting en security-heffing) bij de vakantiepassagiers.

Het totale aantal vliegbewegingen is met 11% toegenomen. Deze toename is voor een belangrijk deel het gevolg van de stijging van het aantal lesbewegingen door Stella Aviation en DFA.

Het totaal aantal passagierbewegingen is met 10% toegenomen. De ontwikkeling van de lijndiensten valt tegen, maar de vakantiemarkt is daarentegen flink in volume toegenomen. Het aantal vakantiepassagiers nam toe met 16%.

De opbrengst uit gebouwen en terreinen is € 21.000 onder het gebudgetteerde bedrag uitgekomen en is ruim € 11.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengst in de eerste 6 maanden van 2007. De geraamde opbrengst uit reclame en concessies (horeca) blijven achter bij de gerealiseerde baten.

De overige bedrijfsopbrengsten worden grotendeels gevormd door de opbrengsten uit het parkeerterrein en doorbelaste uren van brandweermedewerkers en medewerkers van de afdeling facilities. Ten opzichte van 2007 is er sprake van een toename van ongeveer 18%, van € 199.000 tot € 234.000. De opbrengst uit doorbelaste uren van de brandweer voor werk voor derden is met circa € 20.000 toegenomen ten opzichte van 2007. Dit betreft het verzorgen van trainingen en het onderhoud van ademluchtapparatuur.

De rente-baten zijn voor de periode t/m juni begroot op € 100.000. De opbrengsten zijn echter ruim € 88.000 hoger. Vorig jaar waren deze baten circa € 124.850. Deze hogere opbrengst is het gevolg van de sterke stijging van de rentevergoedingen die vergeleken met begin 2007 op deposito's voor creditgelden worden betaald.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten exclusief de rente zijn circa € 210.000 hoger dan begroot en circa € 267.000 hoger dan in dezelfde periode van 2007.

De personeelskosten zijn bijna 4,8% hoger dan over dezelfde periode vorig jaar, een verschil van circa € 68.000. De gerealiseerde kosten zijn echter ongeveer € 35.000 lager dan het daarvoor gebudgetteerde bedrag.

Het verschil met de eerste 6 maanden van 2007 is voornamelijk het gevolg van de stijging met 4,2% van de bruto loonsom, welke voornamelijk is toe te schrijven aan trendmatige verhogingen.

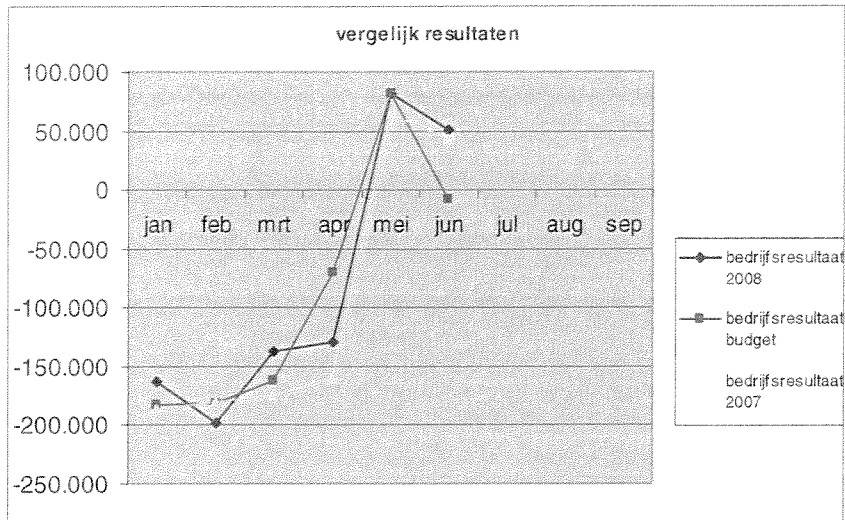
De kosten voor inleen security zijn € 33.000 hoger dan begroot. Dit is mede een gevolg van de extra kosten die gepaard gaan met aangescherpte maatregelen sinds het begin van dit jaar.

Bij de overige bedrijfskosten zijn de totale huisvesting- en terreinkosten € 23.000 lager dan gebudgetteerd en vrijwel gelijk aan vorig jaar

De algemene kosten zijn ruim € 215.000 hoger dan gebudgetteerd, en zijn ruim € 127.000 hoger dan vorig jaar. Ten opzichte van 2007 zijn in de eerste 6 maanden van 2008 de advieskosten hoger in verband met de juridische ondersteuning voor de aanwijzingsprocedure. Daarnaast zijn de uitgaven voor ontwikkeling en promotie hoger gebleken dan gebudgetteerd.

Overzicht ontwikkeling van het resultaat per maand.

Voor een beeld van de ontwikkeling van het resultaat over de eerste 6 maanden wordt in onderstaande grafiek weergegeven.

7 PROGNOSE VAN HET RESULTAAT OVER 2008

In het volgende overzicht staat in de laatste kolom de prognose voor het resultaat over het lopende boekjaar 2008, naast de begrote bedragen voor dit jaar en de gerealiseerde bedragen in de twee vorige boekjaren.

Uit het overzicht blijkt dat het tekort zoals nu wordt voorspeld ongeveer € 64.000 lager uitkomt dan begroot, namelijk op € 594.000. Het begrote tekort bedraagt € 658.000.

Lasten

De inkoopwaarde (evenals de verkoopwaarde) van de brandstof verkopen (Av-gas) zal wat hoger uitkomen door de prijsstijgingen.

De post salarissen en werkgeverslasten is neerwaarts bijgesteld in verband met enkele vacatures. Daar staat tegenover dat er daardoor wat meer een beroep gedaan wordt op inleenkrachten.

De overige personeelskosten zullen aanzienlijk lager uitkomen omdat er minder uitgegeven wordt voor oefeningen van de brandweer.

De kosten van inhuur van security-medewerkers worden lager ingeschat omdat er minder inzet is voor controle op lijndiensten en inzet bij vakantievluchten minder gespreid over de dag plaatsvindt. Daar staat tegenover dat bij de toegangscontrole voor personeel meer menskracht moet worden ingezet door de verscherpte regelgeving.

Bij de huisvesting- en terreinkosten wordt gerekend op lagere kosten voor onderhoud terreinen (weinig kosten voor gladheidbestrijding) en assuranties. De post onderhoud gebouwen zal wat hoger uitkomen dan begroot.

De prognose van de algemene kosten geeft een overschrijding aan van het budget advies en controlekosten doordat de baanverlengingsprocedure in verband met de staatssteunkwestie meer juridische ondersteuning met zich meebrengt.

Het budget voor promotie en ontwikkeling komt hoger uit als gevolg van de extra marketinginspanningen die in de eerste helft van 2008 zijn gedaan.

Baten

De opbrengsten van de havengelden zullen ten opzichte van 2007 met ruim 10% toenemen. Ten opzichte van de begroting blijven de opbrengsten zoals nu is voorzien echter iets achter. De opbrengsten uit lijndiensten waren veel hoger begroot dan nu wordt verwacht, gelet op de beëindiging van de lijndienst op Schiphol-Londen en het nog niet van de grond komen van andere lijndiensten (o.a. Scandinavië). Het aantal vakantievluchten is daarentegen toegenomen, wat leidt tot flink hogere opbrengsten in dat segment.

Bij de opbrengst uit brandstofverkopen geldt evenals bij de inkoop dat de prijsstijgingen tot hogere omzet zullen leiden.

De opbrengsten uit gebouwen zal lager zijn dan begroot omdat de opbrengsten uit reclame en concessies achterblijven bij de begroting.

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen iets hoger worden ingeschat vanwege het feit dat er steeds meer werk voor derden wordt gedaan door medewerkers van de brandweer. Het betreft met name het onderhoud van ademluchttoestellen en het verzorgen van cursussen.

De opbrengst uit betaald parkeren is in de forecast eveneens wat hoger geraamd.

De rentebaten uit het belegde vermogen zullen aanzienlijk hoger zijn dan gebudgetteerd. De rente op de geldmarkt is in vergelijking met begin 2007 sterk gestegen; daarnaast was rekening gehouden met een betaling voor de overname van de horeca in de loop van het eerste half jaar.

<u>Bedragen in Euro's</u>	WERKELIJK 2006 €	WERKELIJK 2007 €	BEGROTING 2008 €	FORECAST 2008 €
Bedrijfslasten				
<i>Inkoopwaarde verkopen</i>	1.319.951	1.221.791	1.344.000	1.369.000
<i>Personeelskosten</i>	2.557.797	2.816.059	3.162.000	3.061.000
<i>Afschrijvingen</i>	729.434	690.233	709.000	708.000
<i>Huisvestings- en terreinkosten</i>	461.060	432.018	480.000	454.000
<i>Algemene kosten</i>	<u>742.960</u>	<u>1.016.568</u>	<u>861.000</u>	<u>1.041.000</u>
Som der bedrijfslasten	5.811.202	6.176.669	6.556.000	6.633.000
<i>Rente</i>	<u>-204.188</u>	<u>-286.939</u>	<u>-200.000</u>	<u>-310.000</u>
TOTALE LASTEN	<u>5.607.014</u>	<u>5.889.730</u>	<u>6.356.000</u>	<u>6.323.000</u>

Bedragen in Euro's	WERKELIJK 2006 €	WERKELIJK 2007 €	BEGROTING 2008 €	FORECAST 2008 €
Bedrijfsopbrengsten				
<i>Havengelden</i>				
Landingsgeld	998.214	1.097.248	1.234.000	1.229.000
Passagiersbelasting	748.943	848.261	961.000	953.000
Security charge	576.226	622.074	762.000	754.000
Overige havengelden	134.311	134.281	133.000	131.000
	2.493.694	2.701.864	3.090.000	3.067.000
<i>Opbrengst Gebouwen/Terreinen</i>	561.327	583.588	630.000	588.000
<i>Overige Bedrijfsopbrengsten</i>				
Brandstofverkopen	1.491.797	1.367.924	1.504.000	1.547.000
Doorberekende overhead	28.573	21.780	13.500	12.000
Overige baten	<u>403.684</u>	<u>471.614</u>	<u>460.500</u>	<u>527.000</u>
	1.924.054	1861.318	1.978.000	2.074.000
TOTAAL BATEN	<u>4.979.075</u>	<u>5.146.770</u>	<u>5.698.000</u>	<u>5.729.000</u>
TOTALE LASTEN	5.607.014	5.889.730	6.356.000	6.323.000
IJDELIG RESULTAAT	<u>627.939</u>	<u>742.960</u>	<u>658.000</u>	<u>594.000</u>